ШИВИР-ШИВИРИ ДЕВҲО

Дурӯғҳои душман

Пешгуфтор

Шивир-шивири девҳо: дурӯғҳои душман

Дар зеҳни инсон муборизае идома дорад, ки атрофиён аксаран онро пай намебаранд. Дар ин набард силоҳе ба кор намеравад ва он на ҳамеша бо рӯйдодҳои пурошӯб ҳамроҳ аст. Ин муборизаи ороми ҳақиқат бо фиреб, имон бо шак, итоат бо васваса аст. Бисёр вақт хатарноктарин таъсир ба зиндагии мо на аз амал, балки аз як фикр оғоз мешавад.

Дар тӯли солҳои хизмати масеҳии худ бештар дарк кардам, ки ҷиддитарин хатарҳои рӯҳонӣ барои имондорон на ҳамеша ҳамлаҳои ошкоро ба имони онҳо ҳастанд. Бештар онҳо фикрҳои нозукеанд, ки дар лаҳзаҳои нотавонӣ, ноумедӣ, хастагӣ, танҳоӣ ё ранҷу азоб ба зеҳни мо роҳ меёбанд.

Ин гуна фикрҳо метавонанд комилан оқилона намоянд. Гоҳе ҳатто чунин менамояд, ки маҳз онҳо роҳи ҳалли мушкили имрӯзаи моро нишон медиҳанд. Вале пушти ҷаззобияти зоҳирии онҳо тухми харобӣ ниҳон буда метавонад.

Он овози пинҳонӣ метавонад бигӯяд: «Ту сазовори шавҳари беҳтарӣ» ё «Ту сазовори зани беҳтарӣ». Ё ин ки: «Агар каме пул бигирӣ, касе пай намебарад». Он метавонад кинаи моро нисбат ба касе, ки озорамон додааст, аланга диҳад, бовар кунонад, ки як гузашти хурд аз принсипҳо зараре надорад, ё талқин кунад, ки солҳои вафодории мо беҳуда гузаштаанд.

Шояд дардноктарин шивир он вақт ба гӯш мерасад, ки мо аз таҳти дил дар бораи чизе дуо мегӯему Худо, гӯё, хомӯш аст. Шояд барои шифои азизе, сабук шудани ранҷҳо ё раҳоӣ аз вазъияте, ки аз ихтиёрамон берун аст, илтиҷо карда бошем. Вақте чизе тағйир намеёбад, саволи ноороммкунандае ба дил меояд: «Агар Худо дар ҳақиқат маро дӯст дорад, пас чаро мегузорад, ки ин ҳолат давом кунад?»

Ин саволҳо нав нестанд. Онҳо дар тамоми давру замон имондоронро ба ташвиш овардаанд.

Китоби Айюб аз азоби дили марди одиле нақл мекунад, ки сабаби ранҷу азоби худро намефаҳмид. Довуд дар лаҳзаҳои тарсу ноумедӣ борҳо ба Худо фарёд мекард. Павлуси ҳавворӣ илтиҷо мекард, ки аз ранҷи худ раҳо шавад, вале фаҳмид, ки ҳатто дар миёни азоб файзи Худо барояш басанда аст.

Ҳатто Худованди мо Исои Масеҳ ба васваса дучор шуд. Дар биёбон шайтон кӯшиш кард Ӯро водор намояд, ки эҳтиёҷоти табиии Худро бо роҳи беитоатӣ қонеъ созад,

бидуни салиб ба қудрат бирасад ва садоқати Падарро бисанҷад. Исо ба ҳар васваса бо Каломи Худо ҷавоб медод.

Аз ин ҷо як ҳақиқати муҳим бармеояд: душман бисёр вақт некӣро таҳриф мекунад, аз дарди мо истифода мебарад ва кори нодурустро оқилона нишон медиҳад.

Аммо набояд гумон кунем, ки ҳар фикри ташвишовар аз шайтон меояд. Нотавонии инсонӣ, изтироб, хастагӣ, ноумедӣ ва хоҳишҳои худи мо низ метавонанд андешаҳои харобкорона ба вуҷуд оранд. Навиштаҷот моро ба фаросат даъват мекунад, на ба тарси хурофотӣ. Мо бояд фарқ кардани душвориҳои одии зиндагиро аз васвасаҳое омӯзем, ки моро аз ҳақиқати Худо дур мекунанд.

Яке аз хатарҳои бузург ин аст, ки васваса қариб ҳеҷ гоҳ нишон намедиҳад, ки оқибат ба куҷо мебарад. Он танҳо ҷиҳати ҷаззоби ҳамин лаҳзаро пеши чашм мегузорад.

Касе, ки дар фикри хиёнат аст, ҳаяҷони муносибати навро мебинад, на ашки аҳли оилаи хиёнатдидаашро. Касе, ки ба фиреб майл дорад, роҳи сабук кардани тангии пулро мебинад, на аз даст рафтани поквиҷдониашро. Шахсе, ки қасоси худро мехоҳад, лаззати интиқомро тасаввур мекунад, на талхие, ки баъд аз он бокӣ мемонад.

Ҳамин тавр, имондоре, ки азоб мекашад, метавонад хомӯшии Худоро нишонаи набудани Ӯ шуморад ва фаромӯш кунад, ки асоси имони масеҳӣ ранҷ, марг ва эҳёи Исои Масеҳ аст.

Ҳадафи ин китоби хурд тарсондани хонанда аз иблис ё ба фаъолияти девҳо машғул кардани фикри имондорон нест. Мехоҳам кумак кунам, то дарк кунем, ки васваса чӣ қадар ноаён наздик мешавад ва фикрҳо то чӣ андоза осон метавонанд ба қарорҳои мо таъсир расонанд.

Ин китоб ҳамчунин мехоҳад ба мо умед бахшад.

Худи васваса ҳанӯз шикаст нест. Фикри ташвишовар ҳатман набояд ба амал табдил ёбад. Як лаҳзаи шак набояд имони тамоми умрро хароб кунад. Ҳатто вақте мо меафтем, файзи Худо моро ба тавба, бахшоиш ва барқароршавӣ даъват мекунад.

Петрус се бор Худовандро инкор кард, вале Исо ӯро барқарор намуд. Тумо шубҳа кард, вале Масеҳ дар миёни шакҳояш ба назди ӯ омад. Павлус нотавониро мешинохт, аммо вақте ба файзи Худо такя карданро омӯхт, қувват ёфт.

Пас, ҳаёти масеҳӣ танҳо мубориза бо бадӣ нест. Ин роҳест, ки дар он мо садои Чӯпони Некро аз миёни садоҳои зиёде, ки диққати моро мехоҳанд, шинохтан меомӯзем.

Исо гуфт:

«Гӯсфандони Ман ба овози Ман гӯш медиҳанд, ва Ман онҳоро мешиносам, ва онҳо Маро пайравӣ мекунанд» (Юҳанно 10:27, Китоби Муқаддас, тарҷумаи тоҷикӣ, 1992).

Асоси амнияти рӯҳонии мо маҳз дар ҳамин аст. Мо на танҳо ба муқобили фиреб истодан, балки ҳақиқатро ҳарчи беҳтар шинохтанро низ бояд омӯзем.

Умед дорам, ки саҳифаҳои оянда хонандагонро водор мекунанд ба фикрҳое, ки ба қарорҳои онҳо таъсир мерасонанд, бодиққаттар назар кунанд, хусусан дар душвортарин рӯзҳои зиндагӣ. Пеш аз он ки ба як фикри зоҳиран боварибахш дода шавем, аз худ бипурсем: оё он хислати Масеҳро инъикос мекунад? Оё ба Навиштаҷот мувофиқ аст? Оқибаташ ҳаёт хоҳад буд ё харобӣ?

Ҳамчунин фаромӯш накунем: касоне, ки бо шак, васваса ё ранҷ мубориза мебаранд, бештар ба дилсӯзӣ ниёз доранд, на ба маҳкумият. Бисёр одамоне, ки паҳлуи мо ҳастанд, муборизае мебаранд, ки дигарон онро намебинанд. Як сухани рӯҳбахш, омодагӣ ба шунидан, дуо ё ёрии одӣ метавонад касеро аз васвасае нигоҳ дорад, ки дар танҳоӣ барояш тоқатфарсо мебуд.

Аммо пеш аз ҳама мехоҳам хонанда фаҳмад: имони масеҳӣ бар қобилияти мо барои ҳамеша қавӣ будан устувор нест. Асоси он вафодории Худост, ки нотавониҳои моро медонад ва даъват мекунад, ки аз Ӯ ёрӣ бихоҳем.

Душман метавонад ба гӯши мо дурӯғ пичиррос занад, аммо мо маҷбур нестем ба он бовар кунем.

Мо метавонем чунин фикрро бишнавем, вале напазирем. Метавонем шубҳа дошта бошем, вале имонамонро тарк накунем. Метавонем ранҷ кашем, вале хулоса набарорем, ки Худо моро партофтааст.

Ва агар пешпо хӯрем, бо марҳамати Ӯ боз бархоста метавонем.

Яъқуби ҳавворӣ ба мо чунин итминон медиҳад:

«Пас, ба Худо итоат намоед. Ба иблис муқобилат кунед, ва ӯ аз шумо хоҳад гурехт» (Яъқуб 4:7, Китоби Муқаддас, тарҷумаи тоҷикӣ, 1992).

Бигзор ин китоб ба мо ёрӣ диҳад, ки фиребро пеш аз қарор шуданаш бишносем, пеш аз ба одат табдил ёфтани васваса ба он муқобилат кунем ва файзу ҳақиқати Исои Масеҳро аз нав кашф намоем.

Душман метавонад пичиррос занад, вале сухани охирин бояд аз они Худо бошад.

Рон Ҷорҷ

Муқаддима.

Вақте зери фишор ҳастем, фиристодагони шайтон ба гӯшамон пичиррос мезананд

Дар зиндагӣ лаҳзаҳое мешаванд, ки фишор он қадар сахт мегардад, ки дигар равшан фикр карда наметавонем, имонамон озмуда мешавад ва эҳсосот ба қарорҳои мо ҳукмронӣ мекунанд. Маҳз дар чунин лаҳзаҳои осебпазир душман аксар вақт фикрҳои худро ба зеҳни мо пичиррос зада, мекӯшад моро аз ҳақиқати Худо дур кунад, ба гузашт аз арзишҳоямон водор созад ва ба интихоби фалокатбор тела диҳад.

Ин шивир кам ба шакли даъвати рӯирост ба бадӣ меояд. Одатан он оқилона, ҷаззоб, тасаллибахш ё ҳатто зарур менамояд. Он ба хоҳишҳои мо рӯ меорад, аз ноумедиҳоямон истифода мебарад, ранҷишамонро бузург мекунад ва роҳи кӯтоҳи халосӣ аз дардеро пешниҳод менамояд, ки сахт мехоҳем аз он раҳо шавем.

Шояд чунин садо диҳад: «Ин корро кун, аҳволат беҳтар мешавад. Имкониятро аз даст надеҳ. Ту ҳақ дорӣ хушбахт бошӣ. Ҳеҷ кас намефаҳмад. Худо туро фаромӯш кардааст. Аз як бор ҳеҷ чиз намешавад».

Хатар на танҳо дар он аст, ки ин фикрҳо ба сари мо меоянд, балки дар он аст, ки онҳоро ҳақиқат шумурда, иҷозат медиҳем ба қарорҳои мо таъсир кунанд.

Дар 2 Қӯринтиён 2:11 Китоби Муқаддас хотиррасон мекунад, ки мо набояд аз найрангҳои шайтон бехабар бошем. Дар 1 Петрус 5:8 бошад, имондорон ба ҳушёрӣ даъват шудаанд. Пас, бояд роҳҳои нозуке, ки васваса ба мо наздик мешавад, бишносем, махсусан вақте хаста, ноумед, гирифтори тангии пул, дилозурда ё рӯҳафтода ҳастем.

Биёед чанд намунаи ин пичирросҳоро бубинем ва фаҳмем, ки чӣ гуна моро аз роҳ мебароранд.

1. «Бо каси дигар хушбахттар мешавӣ»

Вақте дар оила душвориҳо сар мезананд, меҳру муҳаббат кам мегардад ё зану шавҳар якдигарро дигар намефаҳманд, душман метавонад пичиррос занад: «Ту сазовори касе ҳастӣ, ки туро бифаҳмад. Бо он шахс хушбахттар мешавӣ. Ҳамсарат дигар қадратро намедонад».

Дӯстие, ки аввал комилан бегуноҳ менамояд, метавонад оҳиста-оҳиста ба наздикии эҳсосӣ табдил ёбад. Суҳбатҳои шахсӣ зиёд мешаванд, масъалаҳои хонаводагӣ бо касе берун аз оила дар миён гузошта мешаванд ва марзҳое, ки пеш муҳим менамуданд, ноаён аз байн мераванд.

Ногоҳ шахс мебинад, ки бо касе ғайр аз ҳамсараш аз ҷиҳати эҳсосӣ ё ҷисмонӣ робита пайдо кардааст.

Он овоз хушбахтӣ ваъда медиҳад, вале оқибатҳои эҳтимолиро пинҳон мекунад: эътимоди шикаста, кӯдакони ранҷдида, вайрон шудани оила, ҳисси гуноҳ ва азоби рӯҳӣ.

Васваса боз ҳам маккортар мешавад, вақте камбудиҳои ҳамсари худро бо бартариҳои шахси дигар муқоиса мекунем. Ҷозибаи он касро мебинем, вале камбудиҳояшро шояд не. Хастагии ҳамсари худро пас аз солҳои пур аз ғаму масъулият бо зебоии касе муқоиса мекунем, ки аз мушкилоти ҳаррӯзааш чизе намедонем.

Душман талқин мекунад, ки алафи он тарафи девор сабзтар аст, ҳол он ки шояд он ҷо танҳо барои мо ношинос аст.

Дарс: Вақте дар издивоҷ мушкилӣ пеш меояд, ба ҷойи муносибатҳои пинҳонӣ бояд ба суҳбати ростқавлона, маслиҳати хирадмандона, дуо ва ёрии зарурӣ рӯ оварем. Хушбахтие, ки бар хиёнат бино шудааст, кам оромиши орзуямонро меорад.

2. «Он зан аз зани ту зеботар аст»

Пичирроси дигар аз муқоиса ва норозигӣ сар мезанад.

«Ба он зан нигоҳ кун. Вай аз зани ту зеботар аст. Зани ту пир шуда истодааст, хаста аст ва дигар мисли пештара ҷаззоб нест. Ту метавонистӣ бо каси ҷавонтар, шавқовартар ва зеботар бошӣ».

Ин гуна фикрҳо аҳди якҷоягии якумриро ба мусобиқаи зебоии зоҳирӣ табдил медиҳанд. Онҳо моро водор мекунанд солҳои ҳамсафарӣ, фидокорӣ, душвориҳои муштарак ва вафодориеро, ки оила бар онҳо устувор буд, фаромӯш кунем.

Бо гузашти солҳо ҷисми мо тағйир меёбад. Беморӣ, кор, таваллуди фарзанд, стресс ва масъулиятҳои оилавӣ ба намуди зоҳирии мо таъсир мекунанд. Аммо муҳаббати ҳақиқӣ мефаҳмад, ки қадри инсонро на ҷавонӣ муайян мекунад ва на ҳусни рӯй.

Шивири душман моро маҷбур мекунад ба чизҳое нигарем, ки гӯё намерасанд, ва баракатҳоеро, ки аллакай дорем, набинем. Он норозигиро ғизо медиҳад, то ҷое ки ҷойи сипосгузориро муқоисаи доимӣ мегирад.

Масалҳои Сулаймон 5:18–19 моро ба вафодорӣ ва шодӣ дар издивоҷ даъват мекунанд. Маънӣ равшан аст: бояд муносибатҳоеро, ки дорем, парвариш кунем, на ин ки иҷозат диҳем дилбастагиҳои беруна онҳоро вайрон созанд.

Дарс: Чашм, андеша ва дилатонро эҳтиёт кунед. Қадри ҳамсаратонро донед, суханони меҳру қадрдонӣ бигӯед, барои якҷоя будан вақт ёбед ва фаромӯш накунед: муҳаббати пойдор ҳатто бо тағйир ёфтани намуди зоҳирӣ вафодорӣ мехоҳад.

3. «Худо ба ту аҳамият намедиҳад»

Вақте душвориҳо болои ҳам меоянд, пичиррос метавонад ба худи имон даст расонад.

Дуо мегӯй, аммо вазъ тағйир намеёбад. Сахт меҳнат мекунӣ, вале имкониятҳо аз паҳлуят мегузаранд. Кӯшиш мекунӣ дуруст рафтор кунӣ, аммо мебинӣ, ки одамони беинсоф пеш мераванд.

Баъд чунин фикре меояд: «Агар Худо дар ҳақиқат ба ту ғамхорӣ мекард, магар мегузошт ин ҳодиса рӯй диҳад? Шояд туро партофта бошад? Шояд дуоҳоят бефоидаанд?»

Ин пичиррос мехоҳад ноумедиро ба беимонӣ табдил диҳад. Моро водор мекунад хомӯшии зоҳирии Худоро далели набудани Ӯ ҳисобем.

Айюб азобҳои сахт кашид ва бо дард мекӯшид бифаҳмад, ки чаро ин ҳама ба сараш омад. Довуд низ дар рӯзҳои вазнин ба Худо фарёд мекард. Таҷрибаи онҳо ёдрас мекунад, ки ҳатто одамони ба Худо вафодор метавонанд дард, сардаргумӣ ва саволҳои бечавоб дошта бошанд, аммо ин маънои онро надорад, ки Худо онҳоро тарк кардааст.

Дар Забур 33:19 гуфта мешавад, ки Парвардигор ба дилшикастагон наздик аст. Ин ваъда нест, ки ҳар мушкилӣ дарҳол аз байн меравад; ин ёдрас аст, ки ранҷу азоб далели қатъ шудани ғамхории Худо нест.

Дарс: Муҳаббати Худоро танҳо аз рӯйи шароити имрӯзаи зиндагӣ баҳо надиҳед. Дуоро давом диҳед, аз имондорони баркамол дастгирӣ ҷӯед, дар бораи Навиштаҷот андеша кунед ва ҳар кореро, ки аз дастатон меояд, анҷом диҳед. Саволҳо ва ашкҳо ҳатман набояд ба тарки имон баранд.

4. «Худо гиряи туро намешунавад»

Пичирроси дигар ба ин хеле наздик аст: «Бас аст, ин қадар дуо гуфтӣ. Бас аст, ин қадар гиря кардӣ. Ҳеҷ чиз тағйир намеёбад. Худо туро намешунавад. Пас, чаро давом медиҳӣ?»

Ин васваса махсусан дар рӯзҳои изтироби сахти рӯҳӣ, аз даст додани наздикон, бемории тӯлонӣ, бекорӣ, муноқишаҳои оилавӣ ё дидани азоби шахси азиз пурқувват мешавад.

Вақте ҷавоб дер мекунад, майли дуо гуфтан метавонад суст шавад. Шояд ба калисо равем, вале дар дарун худро холӣ ҳис кунем. Шояд вазифаҳоямонро иҷро кунем, аммо дар дил бипурсем, ки имонамон аслан чӣ фоида дорад.

Вале Забур пур аз нолаҳои самимии одамонест, ки аз сахтиҳои зиндагӣ ба танг омада буданд. Забури 12 бо саволи Довуд оғоз мешавад, ки то кай Худо ӯро фаромӯш мекунад, аммо оҳиста-оҳиста ба эътимоди нав мерасад.

Ин ба мо таълим медиҳад, ки гиряву нола пеши Худо ҳатман нишонаи камимонӣ нест. Гоҳе ҳамин садои имонест, ки дар миёни озмоишҳо бо тамоми қувват кӯшиш мекунад устувор бимонад.

Дер омадани ҷавобро набояд бо нахостани Худо барои шунидани мо як донем. Ҳамчунин набояд гумон кунем, ки Ӯ ҳатман маҳз ҳамон тавр ҷавоб медиҳад, ки мо интизорем.

Дарс: Дарди худро ростқавлона пеши Худо биёред. Дар танҳоӣ намонед: бо дигарон муошират кунед ва бигзоред, вақте қуввататон тамом шудааст, шуморо дастгирӣ намоянд. Имон аз мо намехоҳад вонамуд кунем, ки ҳама чиз хуб аст. Имон моро даъват мекунад, ки ҳатто дар рӯзҳои пурдард ба сӯи Худо баргардем.

5. «Каме пул бигир. Касе пай намебарад»

Тангии молӣ дари хатари дигареро мекушояд.

Ба касе пул намерасад. Муҳлати пардохти ҳисобҳо гузаштааст, барои оила хӯрок лозим, харҷи мактаб зиёд шудааст ё як ҳодисаи ногаҳонӣ тамоми пасандозро бурдааст.

Ва ҳамин вақт пичирросе меояд: «Аз хазина каме пул бигир. Ҳафтаи дигар бармегардонӣ. Ҳеҷ кас намефаҳмад. Маблағаш ҳам он қадар калон нест».

Барои касе, ки маблағи дигарон ба ӯ бовар карда шудааст, васваса метавонад дуздидани пули корфармо, сохтакорӣ дар ҳисоботи хароҷот, истифодаи дороии корхона барои мақсади шахсӣ ё гирифтани пуле бошад, ки ҳаққи истифодаашро надорад.

Ин баҳона боварибахш менамояд, зеро шахс шояд воқеан ният дошта бошад, ки пулро баргардонад. Вале қарореро, ки чораи муваққатӣ менамуд, ба одат табдил додан осон аст. Як бор аз марз гузаштӣ, бори дуюм осонтар мегардад.

Пичиррос диққатро ба миқдори пулу эҳтимоли фош шудан мебарад, на ба поквиҷдонии худи амал.

Он мегӯяд: «Ҳеҷ кас намефаҳмад», гӯё набудани шоҳид кори нодурустро ҷоиз месозад.

Масалҳои Сулаймон 10:9 таълим медиҳад, ки касе дар поквиҷдонӣ роҳ меравад, бо амният қадам мезанад. Бовиҷдон будан яъне ҳатто вақте душвор аст ва касе намебинад, кори дурустро анҷом додан.

Дарс: Танқисии пул набояд баҳонаи беинсофӣ шавад. Кумак пурсед, барои пардохти қарз муҳлат ё нақшаи қисм-қисм пардохтанро мувофиқа кунед, бо шахси боэътимод маслиҳат кунед ё роҳи ҳалоли даромади иловагӣ ҷӯед. Мушкилии молӣ худ аз худ дарднок аст, аммо беинсофӣ метавонад бори вазнинтаре ба дӯшатон гузорад.

6. «Ту ҳақ дорӣ қасос бигирӣ»

Вақте моро хор мекунанд, ба бовариямон хиёнат мекунанд, дар ҳаққамон дурӯғ паҳн мекунанд ё беадолатона муносибат менамоянд, пичирроси дигаре ба миён меояд:

«Нагузор беҷазо монанд. Бигзор ҳамон дардеро чашанд, ки ба ту расонданд. Сирҳояшонро фош кун. Ҷавобашонро бо ҳамон роҳ бидеҳ».

Ғазаб метавонад қасосро комилан оқилона нишон диҳад. Мо худро бовар мекунонем, ки танҳо адолатро барқарор мекунем, дар сурате ки дар асл мегузорем кина рафторамонро идора кунад.

Шояд бо суханони сахт ҷавоб диҳем, овозаҳои бад паҳн кунем, касеро қасдан хор намоем ё кӯшиш кунем обрӯяшро бирезонем.

Хатар дар он аст, ки хоҳиши ҷазо додани шахси озоррасон тадриҷан худи озордидаро фаро мегирад. Ба ҷойи шифо ёфтан, тамоми фикрамон ба интиқом банд мешавад.

Румиён 12:19–21 имондоронро даъват мекунад, ки қасос нагиранд, балки бадиро бо некӣ мағлуб созанд. Ин маънои таҳаммул кардани зӯроварӣ, чашм пӯшидан аз беадолатӣ ё даст кашидан аз марзҳои шахсиро надорад. Маъноаш ин аст, ки адолатро ҷӯем, аммо нагузорем нафрат моро идора кунад.

Дарс: Дар ҳолати ғазаб саросема ҷавоб надиҳед. Маслиҳати хирадмандона ҷӯед, марзҳои зарурӣ гузоред ва барои бартараф кардани беадолатӣ аз роҳҳои қонунӣ истифода баред. Бахшидан на ҳамеша муносибатро барқарор мекунад, аммо метавонад нагузорад, ки кори шахси дигар ҳамоно бар дилатон ҳукмронӣ кунад.

7. «Аз як бор ҳеҷ чиз намешавад»

Васваса бисёр вақт оқибатҳои интихоби моро хурд нишон медиҳад.

«Боз як пиёла нӯш. Фақат як дурӯғ. Як муомилаи беинсофона. Як бор ба он сомона даро. Як суҳбати пинҳонӣ. Охир, ҳар вақт хоҳӣ, бас карда метавонӣ».

Калимаи «фақат» амалро беозор нишон медиҳад. Қарори ҷиддӣ ба истиснои гӯё ночиз табдил меёбад.

Касе, ки ростқавлиро қадр мекунад, шояд барои халос шудан аз шарм андаке дурӯғ гӯяд. Касе, ки ба вафодории заношӯӣ аҳд кардааст, шояд ба суҳбати номуносиб роҳ диҳад. Шахсе, ки аз одати харобиовар халос шудан мехоҳад, шояд фикр кунад, ки як бори дигар ҳеҷ чизро тағйир намедиҳад.

Аммо интихобҳои такрорӣ хислати моро месозанд. Он чизе, ки аввал истисно буд, ба тарзи муқаррарии рафтор мубаддал мегардад ва коре, ки замоне вичдонамонро азият медод, оҳиста-оҳиста одӣ менамояд.

Яъқуб 1:14–15 нишон медиҳад, ки чӣ гуна хоҳишҳои худи инсон ӯро ба васваса мекашанд ва агар ба онҳо роҳ дода шавад, гуноҳ ва оқибатҳои харобиовар ба бор меоранд.

Дарс: Қарорро танҳо аз рӯйи он баҳо надиҳед, ки имрӯз то чӣ андоза хурд менамояд. Аз худ бипурсед, ки фардо ба куҷо мебарад. Пеш аз қувват гирифтани васваса марзҳои худро муайян кунед ва агар муборизае такрор ба такрор бароятон душвор бошад, кумак ҷӯед.

8. «Ҳама ҳамин тавр мекунанд»

Шивири дигар аз фишори атрофиён истифода мекунад.

«Чаро танҳо ту бояд даст кашӣ? Ҳама дастовардҳояшонро зиёд нишон медиҳанд. Ҳама қоидаҳоро давр мезананд. Ҳама каме ҳила мекунанд. Ту худат зиндагиятро душвор месозӣ».

Дар кор ин метавонад сохтакорӣ кардани нишондиҳандаҳо бошад, зеро ҳамкорон низ ҳамин тавр мекунанд. Дар тиҷорат — фиреби харидорон, чун рақибон гӯё аз беинсофӣ фоида мебинанд. Дар байни дӯстон — ҳамроҳ шудан ба корҳои зараринок, то мавриди масхара қарор нагирем ё аз гурӯҳ берун намонем.

Хоҳиши аз они дигарон будан метавонад бисёр қавӣ шавад, махсусан вақте кори дуруст моро танҳо мегузорад.

Аммо машҳур будани як амал онро аз ҷиҳати ахлоқӣ дуруст намекунад. Кори нодуруст танҳо барои он ки бисёриҳо мекунанд, дуруст намешавад.

Румиён 12:2 имондоронро даъват мекунад, ки ба ин ҷаҳон ҳамшакл нашаванд, балки бо нав шудани ақлашон дигаргун гарданд.

Дарс: Эътиқодҳое парвариш кунед, ки пурра ба таърифи дигарон вобаста набошанд. Бо одамоне дӯстӣ кунед, ки арзишҳои шуморо эҳтиром мекунанд, ва дар хотир доред: барои муддати кӯтоҳ пазируфта шудан арзиши аз даст додани поквиҷдониро надорад.

9. «Ту аз ҳад хастаӣ, ки дуруст рафтор кунӣ»

Хастагии ҷисмонӣ, фишори рӯҳӣ ва солҳои дарози масъулият метавонанд иродаи моро суст кунанд.

Вақте хаста мешавем, нисбат ба фарзандон зуд асабонӣ мешавем, бо ҳамсарамон дағалона гап мезанем, ба вазифаҳо беаҳамиятӣ мекунем ё намехоҳем барои ҳалли дурусти мушкилӣ қувват сарф кунем.

Он овоз мегӯяд: «Ту аллакай бисёр кор кардӣ. Ба ҳеҷ кас қарздор нестӣ. Ҳар чӣ хоҳӣ, бигӯ. Баъд узр мепурсӣ».

Истироҳат зарур аст ва набояд хастагиро шикасти рӯҳонӣ ҳисобем. Бо вуҷуди ин, бемадорӣ моро ба қарорҳои саросемаву рафтори бемехр бештар моил мекунад.

Шахси хаста метавонад саволи одиро ҳамла пиндорад, худро ба дифоъ гирад ё суханоне бигӯяд, ки дили дигаронро муддати дароз захмӣ кунанд.

Дарс: Ҳадду имкони худро эътироф кунед. То ҷое мумкин аст истироҳат кунед, ҳангоми эҳсосоти сахт қарорҳои муҳимро ба баъд гузоред ва агар касеро ранҷонда бошед, узр пурсед. Ҳушёрии рӯҳонӣ ғамхорӣ ба саломатии ҷисму рӯҳро низ дар бар мегирад.

10. «Ту аллакай ҳама чизро вайрон кардӣ. Аз нав кӯшиш кардан фоида надорад»

Шояд яке аз харобиовартарин пичирросҳо пас аз хатои мо ба гӯш мерасад.

«Бин, чӣ кор кардӣ. Худоро ноумед намудӣ. Ту риёкорӣ. Ҳеҷ гоҳ дигар намешавӣ. На дуо гуфтан фоида дорад, на аз нав кӯшиш кардан».

Ин шивир эҳсоси гуноҳро ба ноумедии комил табдил медиҳад.

Як чиз сарзаниши виҷдон аст, ки моро ба эътирофи хатоямон мебарад, ва тамоман чизи дигар маҳкумияти вайронкунандаест, ки бовар мекунонад барои мо дигар бахшиш нест.

Вақте меафтем, шояд шарм кунем ва аз дуо, муошират бо имондорон ё одамоне, ки метавонистанд ба барқароршавии мо ёрӣ диҳанд, дур шавем. Баъзан ҳатто ҳамон хатоҳоро такрор мекунем, зеро худро бовар кунондаем, ки тағйир ёфтан номумкин аст.

Вале Навиштаҷот борҳо аз тавба, барқароршавӣ ва бозгашт ба итоат сухан мегӯяд. Дар 1 Юҳанно 1:9 омадааст, ки Худо вафодору одил аст ва касонеро, ки гуноҳҳояшонро эътироф мекунанд, мебахшад ва пок месозад. Инкори Исо аз ҷониби Петрус гуноҳи ҷиддӣ буд, аммо қиссаи ӯ бо он ба анҷом нарасид.

Пешпо хӯрдан бояд моро водор кунад амалҳоямонро бисанҷем, масъулиятро бар дӯш гирем, дар ҷойи лозим бахшиш пурсем ва барои тағйир ёфтан қадамҳои воқеӣ гузорем.

Дарс: Нагузоред хатои дирӯз баҳонаи фардо гардад. Тавба аз пушаймонии одӣ бештар аст: аз роҳи нодуруст рӯ гардондан ва роҳи дигарро интихоб кардан аст. Агар зарур бошад, дастгирӣ ва шахсеро ҷӯед, ки назди ӯ ҳисоботдиҳанда бошед. Дар хотир доред: як хато набояд тамоми зиндагии минбаъдаи шуморо муайян кунад.

11. «Дуо кардӣ, ки аз дард халос шавӣ, вале ҳанӯз азоб мекашӣ. Шояд Худо вуҷуд надорад ё ба ту аҳамият намедиҳад»

Яке аз дардноктарин пичирросҳое, ки ба дили инсон роҳ меёбанд, дар давраи ранҷу азоби тӯлонӣ меояд. Он махсусан вақте қувват мегирад, ки мо бо тамоми дил барои сабукӣ дуо гуфтаем, рӯза доштаем, аз Худо мадад хостаему ба ваъдаҳои Ӯ маҳкам часпидаем, вале дард ҳанӯз нагузаштааст.

Он овоз мегӯяд:

«Ба худат нигоҳ кун. Чӣ қадар дуо гуфтӣ, вале чизе тағйир наёфт. Аз Худо хостӣ дардатро бигирад, аммо ҳанӯз азоб мекашӣ. Агар Худо дар ҳақиқат мебуд, магар мегузошт ин ҳама ранҷ кашӣ? Ва агар Ӯ ҳаст, оё воқеан ба ту ғамхорӣ мекунад? Шояд аслан Худое нест?»

Ин пичиррос мехоҳад ранҷу азоби моро ба баҳонаи шак кардан ба мавҷудият, некӣ ва муҳаббати Худо табдил диҳад.

Ин васваса махсусан бераҳмона аст, зеро вақте меояд, ки мо бе ин ҳам осебпазирем. Дард ҷаҳонбинии моро танг мекунад. Вақте ранҷ моҳҳо ё солҳо давом мекунад, дидани чизе берун аз он душвор мешавад. Ваъдаҳои Навиштаҷот дур менамоянд, шаҳодатҳои дигарон — ғайривоқеӣ, ва дуоҳое, ки пеш тасаллӣ медоданд, мисли суханоне мешаванд, ки дар хомӯшӣ гум мешаванд.

Тасаввур кунед шахсеро, ки беморӣ музмин дорад. Ҳар саҳар бо умеди он бедор мешавад, ки шояд дард ниҳоят рафтааст, аммо боз як рӯзи сахт дар пеш аст. Ӯ барои шифо дуо гуфт, ба калисо рафт, аз бародарону хоҳарон хост барояш дуо кунанд ва кӯшид умедашро аз даст надиҳад. Вале ташхис ҳамон аст, табобат идома дорад ва дард пас намеравад.

Ё модареро тасаввур кунед, ки фарзандаш сахт бемор аст. Ӯ назди бистари кӯдак зону мезанад ва аз Худо шифои фарзандашро илтиҷо мекунад. Қудрату раҳмати Худоро ба ёд меорад, вале ҳар рӯз интизории нави пуризтироб, боз як сафари назди табиб ва шаби дигари номуайянӣ меорад. Дар миёни ин азоб ба дилаш саволе меояд: «Агар Худо моро дӯст дорад, чаро дахолат намекунад?»

Ҳамчунин дар бораи шахсе фикр кунед, ки солҳост бо афсурдагӣ ё дарди сахти равонӣ зиндагӣ мекунад. Ӯ барои оромӣ дуо гуфта, аз Худо хостааст, ки бори гарони дилашро сабук кунад. Шояд акнун барои он ки ҳанӯз аз ин ҳолат набаромадааст, худро гунаҳкор эҳсос мекунад ва мепурсад: оё ранҷи давомдор маънои онро дорад, ки имонаш заиф аст ё Худо аз ӯ рӯ гардондааст?

Дар ҳамаи ин ҳолатҳо дард воқеист ва саволҳо комилан инсонӣ. Хатар он вақт пайдо мешавад, ки ин шивир мехоҳад шахси ранҷкашро бовар кунонад, ки дарди давомдор далели дур будани Худо, бепарвоии Ӯ ё сазовори эътимод набудани Ӯст.

Душман аз саволҳои бечавоби мо истифода мебарад

Вақте сабукӣ ба зудие, ки умед доштем, намеояд, мо метавонем гумон кунем, ки Худо дуоҳоямонро рад кардааст. Ба назарамон чунин мерасад: агар Ӯ қодир аст моро шифо диҳад, вале намедиҳад, пас ранҷи мо барояш аҳамият надорад.

Аммо оё ин хулоса ҳатман дуруст аст?

Мо на ҳамеша мефаҳмем, ки чаро азоб давом мекунад, чаро яке сиҳат мешаваду дигаре не ва чаро ҷавоби баъзе дуоҳо зуд меояд, вале баъзеи дигар муддати дароз бечавоб мемонанд. Сирри ранҷу азоб яке аз душвортарин саволҳои имони масеҳист.

Китоби Муқаддас ҳаргиз намегӯяд, ки одамони ба Худо вафодор аз дард эминанд. Айюб бо вуҷуди садоқаташ ба Худо талафоти сахт ва азобҳои ҷисмониро аз сар гузаронд. Довуд дар мусибат аз Худо мепурсид, ки то кай ӯро фаромӯш мекунад (Забур 12:2). Ҳатто Павлуси ҳавворӣ аз ранҷи доимие мегуфт, ки аз Худованд хоҳиш дошт ӯро аз он раҳо созад.

Дар 2 Қӯринтиён 12:8–9 Павлус мегӯяд, ки се бор аз Худованд илтиҷо кард ин ранҷро аз ӯ дур кунад. Аммо ба ҷойи шифои фаврӣ итминон ёфт, ки файзи Худо басанда аст: «Барои ту файзи Ман басанда аст, зеро ки қуввати Ман дар заъф комил мешавад» (2 Қӯринтиён 12:9, Китоби Муқаддас, тарҷумаи тоҷикӣ, 1992).

Таҷрибаи Павлус ёдрас мекунад, ки наомадани сабукии фаврӣ маънои онро надорад, ки Худо дар паҳлуи мо нест. Баъзан ҷавоби дилхоҳамонро намегирем ва шояд ҳеҷ гоҳ сабабашро пурра нафаҳмем. Аммо набояд хулоса кунем, ки аз сабаби ранҷ кашидан Худо моро фаромӯш кардааст ё мо дар назари Ӯ беқадр шудаем.

Ин маънои онро надорад, ки аз дуо барои шифо даст кашем, ҳар вазъияти дардоварро бечунучаро қабул кунем ё фикр кунем Худо аз мо танҳо таҳаммул мехоҳад, бе он ки ёрӣ ҷӯем. Мо метавонем ҳам барои шифо дуо гӯем ва ҳам назди табиб равем, бо мушовирон суҳбат кунем, кӯмаки амалӣ ва дастгирии дигаронро қабул намоем. Имон ва нигоҳубини дурусти саломатӣ бо ҳам зид нестанд.

Исо фарёди шахси ранҷкашро мефаҳмад

Яке аз таъсирбахштарин лаҳзаҳои Навиштаҷот фарёди Исо аз салиб аст:

«Худои Ман, Худои Ман! Чаро Маро тарк кардаӣ?» (Матто 27:46, Китоби Муқаддас, тарҷумаи тоҷикӣ, 1992).

Ин суханон умқи азоби Масеҳро нишон медиҳанд. Онҳо аз Забури 21 гирифта шудаанд, ки бо андӯҳ оғоз шуда, ба эътимоду умед мерасад.

Салиб ба мо ёдрас мекунад: масеҳият Худоро нисбат ба дарди инсон бепарво нишон намедиҳад. Дар Исои Масеҳ мебинем, ки азоб нодида гирифта нашуд. Ашк, ранҷ, рад шудан ва маргро мебинем. Ҳамзамон мебинем, ки нақшаи наҷотбахши Худо амалӣ мешуд, ҳарчанд шоҳидони маслубшавӣ он вақт инро намефаҳмиданд.

Барои масеҳӣ салиб ба ҳамаи саволҳо дар бораи сабаби давом ёфтани як беморӣ ё рӯй додани фоҷиа ҷавоб намедиҳад. Аммо он шаҳодати асосии муҳаббати Худо ва иштироки Ӯ дар сарнавишти инсон боқӣ мемонад.

Ибриён 4:15 таълим медиҳад, ки Масеҳ метавонад ба нотавониҳои мо ҳамдардӣ кунад, зеро Худаш васваса ва ранҷро аз сар гузаронидааст. Вақте дард дорем, лозим нест худро қавӣ вонамуд кунем. Метавонем сардаргумӣ, ғазаб, ғам ва ноумедии худро ростқавлона пеши Ӯ биёрем.

Нагузоред дард ягона далели шумо гардад

Вақте ранҷу азоб тӯл мекашад, баҳо додан ба ҳама чиз танҳо аз рӯйи шароити имрӯз осон мешавад. Ба дарде, ки намеравад, нигоҳ мекунем ва хулоса мебарорем, ки дигар дар зиндагиямон ягон некие наметмонад, дуо гуфтан бефоида аст ва Худо моро тарк кардааст.

Аммо дард, ҳар қадар воқеӣ ҳам бошад, тамоми қиссаи зиндагии мо нест.

Агар имрӯз ҷавобро набинем, ин маънои онро надорад, ки ҳама воқеаҳои пинҳониро медонем. Ҳамзамон бояд фурӯтанона иқрор шавем, ки шояд сабаби ҷавоб нагирифтани дуои муайянро ба тавре, ки умед доштем, надонем.

Румиён 8:38–39 имондоронро итминон медиҳад, ки на ранҷу азоб ва на ҳеҷ офаридаи дигар онҳоро аз муҳаббати Худо дар Исои Масеҳ ҷудо карда наметавонад. Ин ваъда нест, ки масеҳиён ҳеҷ гоҳ ба беморӣ, мотам, афсурдагӣ ё ноумедӣ дучор намешаванд. Ин итминон аст, ки ранҷ ҳаққи сухани охиринро дар бораи муҳаббати Худо надорад.

Пас, мо бояд ба васвасаи баҳо додани тамоми хислати Худо аз рӯйи танҳо як боби дардноки ҳаётамон муқобилат кунем.

Агар дард нагузарад, чӣ бояд кард?

Аввалан, бо Худо ростқавл бошед. Дарди худро пушти суханони зоҳиран диндорона пинҳон накунед. Агар хастаед, ба Ӯ бигӯед. Агар сардаргумед, онро эътироф кунед. Агар намефаҳмед, ки чаро дуоҳоятон бечавоб мондаанд, ин саволро ҳам дар дуо ба забон ored. Забур нишон медиҳад, ки нолаву андӯҳ дар ҳаёти имон ҷойи худро доранд.

Дуюм, танҳо азоб накашед. Бо дӯстони боэътимод, наздикон, роҳбарони калисо ё мутахассисони соҳибихтисос суҳбат кунед. Гоҳе дастгирии як инсон маҳз вақте манбаи муҳими қувват мешавад, ки худи мо ҳатто барои дуо калима намеёбем.

Сеюм, кумаки заруриро қабул кунед. Агар дарди ҷисмонӣ доред, ба табиб муроҷиат намоед. Агар азоби рӯҳӣ тоқатфарсо шудааст, аз равоншинос ё равонпизишки муносиб кумак гиред. Табобат гирифтан ва ёрӣ пурсидан нишонаи имони заиф нест. Ин маънои онро дорад, ки ба вазъияти худ бо масъулият муносибат мекунед.

Чорум, барои он ки ҳанӯз дард мекашед, худро маҳкум накунед. Баъзе имондорон иштибоҳан гумон мекунанд, ки ранҷи тӯлонӣ ҳатман нишонаи имони суст, гуноҳи пинҳонӣ ё норозигии Худост. Бе асос набояд ба чунин хулоса омад. Қуввати имонро бо суръати аз байн рафтани дард чен намекунанд.

Ва ниҳоят, ба он чӣ медонед, маҳкам бошед, ҳатто агар рӯйдодҳоро шарҳ дода натавонед. Шояд надонед, ки чаро шифо наомад ва ин мубориза боз чанд вақт давом мекунад. Вале метавонед ҷустуҷӯи ҳақиқатро идома диҳед, дастгириро қабул кунед ва қадами навбатии имонро гузоред, бе он ки вонамуд кунед ба ҳамаи саволҳо ҷавоб доред.

Хулоса: дард метавонад имонатонро бисанҷад, аммо ҳатман набояд онро вайрон кунад

Вақте бо вуҷуди дуоҳои гарму самимӣ ранҷ давом мекунад, пичиррос метавонад бигӯяд: «Худо нест. Агар ҳам бошад, ба ту аҳамият намедиҳад».

Он мекӯшад ноумедиро ба яъсу навмедии комил, саволҳои бечавобро ба айбдоркунӣ ва дарди ҷисму рӯҳро ба баҳонаи аз даст додани умед табдил диҳад.

Вале бояд дар хотир дорем: мавҷуд будани дард набудани Худоро исбот намекунад, чунон ки набудани шифои фаврӣ далели шикасти инсон дар имон нест.

Мо на ҳамеша нақшаҳои Худоро мефаҳмем. Гоҳе дуо гуфтан бароямон душвор мешавад. Баъзан ҳатто менамояд, ки Худо бисёр дур аст. Аммо ҳар саволи беҷавобро набояд нишонаи бепарвоии Ӯ ҳисоб кунем.

Роҳи масеҳӣ кафолат намедиҳад, ки аз ҳамаи ранҷҳо раҳо мешавем. Он моро даъват мекунад, ки дар миёни азоб Худоро ҷӯем, дар нотавонӣ ёрӣ қабул кунем ва ҳатто вақте роҳи пеш норӯшан аст, ба умед часпем.

Пас, вақте ин пичиррос меояд, аз ашкҳоятон шарм надоред. Вонамуд накунед, ки дардатон хаёлист. Барои саволҳои душвор худро айбдор насозед.

Ба ҷойи ин суханони Забур 33:19-ро ба ёд оред:

«Парвардигор ба дилшикастагон наздик аст, ва рӯҳафтодагонро наҷот хоҳад дод» (Китоби Муқаддас, тарҷумаи тоҷикӣ, 1992).

Вақте дард намегузарад, ҷустуҷӯи ёриро давом диҳед. Вақте ҷавоб дер меояд, саволҳои худро боз ба Худо биёред. Ва агар азоб шуморо ба фикри он андозад, ки партофта шудаед, дар хотир доред: дард қадри шуморо муайян намекунад ва саволҳои бечавоб набояд поёни имонатон гарданд.

Пичиррос метавонад ғамхории Худоро зери шубҳа гузорад, аммо худи ранҷ барои муайян кардани муҳаббати Ӯ далели кофӣ нест.

Пичирросро пеш аз он ки ба амал табдил ёбад, бишносед

Ин мисолҳо як қонунияти такроршавандаро нишон медиҳанд. Васваса бисёр вақт ҳангоми фишор меояд ва дар ивази арзишҳои амиқтар сабукии фавриро пешниҳод мекунад.

Он метавонад ҳангоми норозигӣ лаззат, ҳангоми зери бори мушкилот мондан роҳи гурез, ҳангоми озор дидан қасос ва ҳангоми тангии сахти пул роҳи беинсофонаро ваъда диҳад.

Одатан далелҳои он ба як занҷири шинос монанданд:

1. **Он нуқтаи заифро меёбад. Мо худро танҳо, хашмгин, хаста, ноумед, тарсон ё зери фишори молӣ эҳсос мекунем.**
2. **Он роҳи кӯтоҳи ҷаззоб пешниҳод мекунад. Ба мо хушбахтӣ, сабукӣ, эътироф, қасос ё амният ваъда медиҳанд.**
3. **Он оқибатҳоро ночиз нишон медиҳад. Моро бовар мекунонанд, ки ин амал безарар, муваққатӣ, асоснок ё аз чашми дигарон пинҳон мемонад.**

4. **Он эътиқодҳои моро зери суол мебарад. Мо шубҳа мекунем, ки оё принсипҳоямон амалӣ ҳастанд ва оё ба Худо бовар кардан мумкин аст.**
5. **Он моро ба пинҳонкорӣ тела медиҳад. Аз маслиҳат пурсидан худдорӣ мекунем, зеро метарсем касе қарорамонро зери шубҳа мегузорад.**
6. **Он ба амал даъват мекунад. Фикре, ки аввал безарар менамуд, ба интихобе табдил меёбад, ки оқибатҳои воқеӣ дорад.**

Агар ин занҷирро бишносем, имкон дорем пеш аз ба амал табдил ёфтани васваса таваққуф кунем.

Ҳамчунин муҳим аст дар хотир дорем, ки ҳар фикри ташвишовар ҳамлаи девҳо нест. Стресс, фикрҳои нохоста, бемадорӣ ва мушкилоти эҳсосӣ ба сари ҳар кас омада метавонанд. Муҳим он аст, ки чӣ тавр посух медиҳем: оё фикрҳоямонро дар нури Навиштаҷот месанҷем, маслиҳати хирадмандона меҷӯем ва дурустиро интихоб мекунем, ё ба ангезаҳои харобиовар мегузорем рафторамонро идора кунанд?

Дар Эфсӯсиён 6:11 имондорон даъват шудаанд, ки зиреҳи пурраи Худоро дар бар кунанд, то дар муқобили найрангҳои иблис устувор монанд. Ин зиреҳ ҳақиқат, адолат, имон, наҷот, Каломи Худо ва дуоро дар бар мегирад.

Хулоса: нагузоред пичиррос ба ҷойи шумо қарор гирад

Хатарноктарин шивир на ҳамеша баландтарин аст. Аксаран ин фикрҳои оромеанд, ки вақте хаста, ранҷида, танҳо, гирифтори васваса ё ноумед ҳастем, хеле оқилона менамоянд.

«Бо каси дигар хушбахттар мешавӣ».

«Зани ту дигар зебо нест».

«Худо ба ту аҳамият намедиҳад».

«Агар пулро бигирӣ, касе пай намебарад».

«Ту ҳақ дорӣ қасос бигирӣ».

«Аз як бор ҳеҷ чиз намешавад».

«Ту аллакай ҳама чизро вайрон кардӣ. Чаро боз кӯшиш мекунӣ?»

Ҳар як чунин шивир моро даъват мекунад неъмати пойдорро ба сабукии яклаҳзаина иваз кунем. Ҳар яке мехоҳад гузашт аз принсипҳоро оқилона ва итоатро беҳуда душвор нишон диҳад.

Аммо дар рӯ ба рӯйи васваса мо нотавони мутлақ нестем. Метавонем таваққуф кунем, ниятҳоямонро бисанҷем, ба Навиштаҷот рӯ оварем, маслиҳати хирадмандона пурсем, барои қувват дуо гӯем ва аз вазъияте, ки ба кори бад водор мекунад, дур шавем.

Зери фишор фақат барои халос шудан аз нороҳатии муваққатӣ қарори дорои оқибатҳои дарозмуддат нагиред. Издивоҷро қурбони ҳаяҷон, поквиҷдониро қурбони пул, оромии дилро қурбони қасос ва имонро қурбони интизори ҷавоби деркарда насозед.

Ва пеш аз ҳама дар хотир доред: ба васваса дучор шудан ҳанӯз таслим шудан нест. Фикри ташвишовар ҳатман набояд ба амал табдил ёбад ва як лаҳзаи сустӣ набояд ояндаи шуморо муайян кунад.

Вақте шивир меояд, онро бо ҳақиқати Худо бисанҷед. Вақте фишор зиёд мешавад, ба эътиқодҳои худ маҳкам бимонед. Агар пешпо хӯрдед, ба Худо баргардед ва нагузоред шарм шуморо аз Ӯ боз ҳам дуртар барад.

Душман метавонад пичиррос занад, аммо ҳатман ӯ нест, ки сухани охиринро мегӯяд.

«Пас, ба Худо итоат намоед. Ба иблис муқобилат кунед, ва ӯ аз шумо хоҳад гурехт» (Яъқуб 4:7, Китоби Муқаддас, тарҷумаи тоҷикӣ, 1992).

Хотима: сухани охирин аз они пичиррос нест

Дар ин китоб мо дар бораи фикрҳои ороме андеша кардем, ки дар лаҳзаҳои сустӣ меоянд: ба ҳамсар хиёнат кардан, моли дигаронро гирифтан, аз озоррасон қасос ситондан ё фикр кардан, ки Худо моро тарк кардааст. Ин фикрҳо бисёр вақт худро ҳамчун маслиҳати оқилона нишон медиҳанд. Роҳи осон ваъда медиҳанд, аммо метавонанд аз ҳақиқат, вафодорӣ ва оромӣ дур созанд.

Бо вуҷуди ин, зиндагии масеҳӣ танҳо кӯшиши хомӯш кардани ҳар фикри ташвишовар нест. Ин омӯзиши ҳаррӯзаи он аст, ки ба кадом овоз бовар кардан мумкин. На ҳар фикри нохоста аз қувваҳои девонӣ меояд: хастагӣ, ғам, беморӣ ва изтироб низ метавонанд зеҳнро ба ташвиш ованд. Мо ба ҷойи тарс ба фаросат ва ба ҷойи маҳкумият ба дилсӯзӣ ниёз дорем.

Исо дар биёбон ба васвасаҳои вобаста ба гуруснагӣ, қудрат ва хоҳиши дидани нишонаи ҳайратангези ҳимояи Худо дучор шуд (Матто 4:1–11). Ӯ бо Навиштаҷот ва эътимоди устувор ба Падар ҷавоб медод. Намунаи Ӯ меомӯзонад, ки ҳатто фикри бисёр боварибахшро ҳам ҳатман иҷро кардан лозим нест. Мо метавонем пичирросро бишнавем, аммо ба он итоат накунем.

Ин махсусан вақте муҳим аст, ки азоб ба поён намерасад. Ба касе, ки барои шифо дуо мегӯяд, вале ҳанӯз бемор аст, набояд гуфт, ки бемориаш далели камимонист. Павлуси ҳавворӣ барои раҳоӣ илтиҷо мекард, аммо фаҳмид, ки файзи Худо дар нотавонии ӯ басанда аст (2 Қӯринтиён 12:8–9). Метавонем табобат гирем, аз дигарон дуо пурсем, кумакашонро қабул кунем ва ба Худо эътимодро идома диҳем, бе он ки даъво кунем сабаби ҳар саволи бечавобро медонем.

Бояд дар хотир дорем, ки овози айбдоркунӣ овози барқароршавӣ нест. Вақте Петрус Исоро инкор кард, гуноҳи ӯ вазнин буд, аммо даъвати ӯ бо ҳамин тамом нашуд. Масеҳи эҳёшуда ӯро барқарор кард ва боз хизматро ба ӯ супурд (Юҳанно 21:15–19). Тавба

оқибатҳоро нест намекунад ва моро аз вазифаи ҷуброн кардани зарар озод намесозад. Аммо он аз ноумедӣ роҳе ба пеш мекушояд.

Пас, посухи мо ба васваса бояд ҳам рӯҳонӣ бошаду ҳам амалӣ. Мо метавонем муборизаҳои пинҳониро ошкор кунем, пеш аз он ки созиши махфӣ ба фоҷиаи ошкор табдил ёбад маслиҳат ҷӯем, осебпазиронро ҳимоя кунем, зарари расондаамонро ҷуброн намоем ва одатҳои дуо, ростқавлӣ, сипосгузорӣ ва худдориро парвариш диҳем. Рӯҳулқудс хислати моро на танҳо дар озмоишҳои бузург, балки дар қарорҳои одии ҳаррӯза шакл медиҳад.

Рӯзҳое мешаванд, ки хаста ҳастем, муносибатҳо пуртанишанд, пул кам аст ё Худо гӯё хомӯш мебошад. Дар чунин вақт набояд шиддати эҳсосро бо қудрати ҳақиқат омехта кунем. Метавонем таваққуф кунем. Метавонем ёрӣ пурсем. Метавонем аз роҳи кӯтоҳе даст кашем, ки имрӯз сабукӣ меораду пагоҳро қурбон мекунад.

Дар қиссаи масеҳӣ сухани охирин на аз они васваса асту на шарм, на аз они ранҷ асту на марг. Он ба Масеҳи эҳёшуда тааллуқ дорад. Шивир метавонад сарсахт бошад, аммо ҳокимияти олӣ надорад. Умеди имондор на ба иродаи бенуқсони худ, балки ба вафодорӣ ва раҳмати Худо асос ёфтааст.

Пас, вақте пичиррос меояд, бо ҳақиқат ҷавоб диҳед. Вақте меафтед, бо тавба баргардед. Вақте азоб мекашед, ҳам Худоро биҷӯед ва ҳам ғамхории одамонро қабул кунед. Вақте метарсед, фаромӯш накунед: лозим нест ин роҳро танҳо тай кунед. Душман метавонад пичиррос занад, аммо ҳатман ӯ набояд анҷоми қиссаи шуморо бинависад.

«Пас, ба Худо итоат намоед. Ба иблис муқобилат кунед, ва ӯ аз шумо хоҳад гурехт» (Яъқуб 4:7, Китоби Муқаддас, тарҷумаи тоҷикӣ, 1992).

Муборизаи рӯҳонии масеҳӣ ва силоҳҳои озмоишҳои мо

Набарди нонамоёни ҳақиқат бо фиреб

Ҳаёти масеҳӣ на танҳо роҳи имон, ибодат ва корҳои нек аст. Он ҳамчунин набарди рӯҳонист. Аз оғози таърихи инсон Навиштаҷот аз бархӯрди нақшаҳои Худо бо қувваҳои бадӣ сухан мегӯяд. Ин ҷанг бештар на дар майдони ҷанги воқеӣ, балки дар дил, ақл ва виҷдони инсон мегузарад: он ҷо ҳақиқат бо фиреб, имон бо шак ва итоат бо васваса рӯ ба рӯ мешаванд.

Павлуси ҳавворӣ ба мо хотиррасон мекунад:

«Зеро ки мо, агарчи дар ҷисм зиндагӣ мекунем, ба ҳасби ҷисм намеҷангем; зеро аслиҳаи ҷанги мо ҷисмонӣ нест, балки назди Худо боиқтидор аст барои хароб кардани қалъаҳо» (2 Қӯринтиён 10:3–4, Китоби Муқаддас, тарҷумаи тоҷикӣ, 1992).

Ин суханон ҳайратангезанд. Масеҳиён дар набард ҳастанд, аммо силоҳи онҳо шамшер, милтиқ, қудрати сиёсӣ ё зӯри ҷисмонӣ нест. Ин силоҳҳои рӯҳонианд, ки Худо барои муқобилат бо бадӣ, ғолиб омадан ба васваса ва пеш бурдани Подшоҳии Худ медиҳад.

Моҳияти муборизаи рӯҳонии масеҳӣ

Павлус ин муборизаро дар Эфсӯсиён 6:12 шарҳ медиҳад:

«Чунки муборизаи мо на бар зидди хун ва ҷисм аст, балки бар зидди сарварон, бар зидди ҳукуматдорон, бар зидди фармонравоёни ин олами зулмот аст, бар зидди қувваҳои рӯҳии шарорат, ки дар афлок аст» (Эфсӯсиён 6:12, Китоби Муқаддас, тарҷумаи тоҷикӣ, 1992).

Душмани асосии мо инсони дигар нест. Одамон метавонанд ба мо муқобилат кунанд, моро нафаҳманд, таъқиб намоянд ё дард расонанд, аммо ба масеҳиён амр шудааст душманони худро дӯст доранд ва барои таъқибкунандагон дуо гӯянд.

Нақшаҳои шайтон бисёр вақт бар фиреб бино мешаванд. Ӯ мекӯшад ҳақиқатро таҳриф кунад, имонро суст созад, ба беитоатӣ тела диҳад ва муносибатҳоро вайрон намояд. Усулҳояш аксаран пинҳону нозуканд, на ошкору ҳайратангез.

Ӯ метавонад талқин кунад, ки тангии пул беинсофиро сафед мекунад, хиёнат хушбахтӣ меорад, қасос адолатро баркарор мекунад ё ранҷ исбот мекунад, ки Худо моро тарк кардааст.

Маҳз чунин ҳамлаҳои рӯҳонӣ дар китоби «Шивир-шивири девҳо» баррасӣ мешаванд. Майдони набард аксаран зеҳни мост, ки дар он як фикри ба назар бегуноҳ метавонад дертар ба қарори харобиовар табдил ёбад.

Аммо на ҳар фикри нохоста аз девҳо меояд. Нотавонии инсонӣ, изтироб, хастагӣ ва хоҳишҳои гуноҳолуди худи мо низ ба андешаамон таъсир мекунанд. Барои ҳамин муборизаи рӯҳонӣ фаросат мехоҳад, на тарс.

Силоҳҳои муборизаи рӯҳонии мо

Дар Эфсӯсиён 6:10–18 Павлус зиреҳи пурраи Худоро тасвир мекунад. Ҳар қисми он як ҷанбаи муҳими муҳофизати рӯҳонии имондорро ифода мекунад.

Камарбанди ростӣ. Ҳақиқат асоси муборизаи рӯҳонист. Исо шайтонро падари дурӯғ меномад (Юҳанно 8:44). Вақте фиреб дар партави ҳақиқати Худо ошкор мешавад, қувваташро аз даст медиҳад. Пас, масеҳиён бояд ростқавлиро дар худ парвариш кунанд, Навиштаҷотро бифаҳманд ва дурӯғро рад намоянд.

Ҷавшани адолат. Адолат дилро ҳифз мекунад. Зиндагие, ки бо ростқавлӣ, адолат, покӣ ва итоат тавсиф мешавад, барои ҷой гирифтани васваса фурсати камтар мегузорад. Мақоми мо назди Худо бар Масеҳ устувор аст ва рафтори ҳаррӯзаамон бояд торафт бештар хислати Ӯро инъикос кунад.

Башорати сулҳу осоиштагӣ. Масеҳӣ Подшоҳии Худоро на бо нафрату зӯроварӣ, балки бо оштӣ, бахшиш ва мавъизаи Инҷил паҳн мекунад. Пойҳои мо бояд омода бошанд, то хушхабари сулҳро ба ҷаҳони парокандаву ранҷкашида баранд.

Сипари имон. Павлус имонро ба сипаре монанд мекунад, ки тирҳои оташини шарирро хомӯш месозад. Ин тирҳо метавонанд тарс, айбдоркунӣ, васваса, дилсардӣ ё шак бошанд. Имон маънои онро надорад, ки мо ҳеҷ гоҳ шубҳа намекунем. Имон маънои онро дорад, ки ҳатто дар шароити душвор ба хислати Худо эътимодро давом медиҳем.

Хӯди наҷот. Наҷот ба имондор итминону умед мебахшад. Шайтон метавонад барои хатоҳои гузашта моро айбдор кунад ва талқин намояд, ки дигар бахшида намешавем. Донистани он ки наҷот ба воситаи Исои Масеҳ меояд, моро аз ноумедӣ муҳофизат мекунад ва ёдрас менамояд, ки тавба ва баркароршавӣ ҳанӯз имкон доранд.

Шамшери Рӯҳ. Павлус ин шамшерро Каломи Худо меномад. Вақте Исо дар биёбон ба васваса дучор мешуд, борҳо бо суханони Навиштаҷот ба шайтон ҷавоб дод (Матто 4:1–11). Китоби Муқаддас ба масеҳиён ёрӣ медиҳад фиребро бишносанд, далелҳои дурӯғинро рад кунанд ва иродаи Худоро дарк намоянд.

Дуо дар Рӯҳ. Павлус тавсифи зиреҳи рӯҳониро бо даъвати дуо гуфтан дар ҳар вақт ба анҷом мерасонад. Дуо нишон медиҳад, ки мо ба Худо вобаста ҳастем. Он танҳо хоҳиши ҳимоя нест, балки муносибати доимӣ бо Касест, ки ба мо қувват медиҳад.

Вайрон кардани қалъаҳои мустаҳкам

Дар 2 Қӯринтиён 10:4–5 Павлус мегӯяд, ки силоҳҳои рӯҳонӣ бо қудрати Худо қалъаҳои мустаҳкамро вайрон мекунанд ва андешаҳоро ба итоати Масеҳ меоранд.

Ба чунин қалъаҳо баҳсҳои носолим, даъвоҳои мағрурона ва тарзҳои решадавонидаи фикрронӣ дохил мешаванд, ки ба шинохти Худо муқобилат мекунанд.

Инсон метавонад асири кина, тамаъ, ғурур, талхии дил, тарс ё беимонӣ шавад. Чунин ҳолатҳои рӯҳӣ тадриҷан хислати ӯро месозанд ва амалҳояшро муайян мекунанд.

Муборизаи рӯҳонии масеҳӣ муқобилат ба ин тарзҳои фикрронӣ бо ҳақиқат, тавба, дуо ва кори дигаргунсози Рӯҳулқудс аст.

Аз ин рӯ, самари Рӯҳ, ки дар Ғалотиён 5:22–23 оварда шудааст, — муҳаббат, шодмонӣ, осоиштагӣ, пурсабрӣ, меҳрубонӣ, некӯкорӣ, имон, фурӯтанӣ ва парҳезгорӣ — аз муборизаи рӯҳонӣ ҷудо нест. Ин хислатҳо ғалабаи Рӯҳи Худоро бар майлҳои харобиовари инсон нишон медиҳанд.

Дар ҳақиқат, яке аз ғалабаҳои бузургтарини муборизаи рӯҳонӣ ҳамон вақт рӯй медиҳад, ки шахс ба ҷойи қасос бахшиш, ба ҷойи хиёнат вафодорӣ, ба ҷойи дуздӣ ростқавлӣ ва ба ҷойи ноумедӣ эътимодро интихоб мекунад.

Ғалабаи Масеҳ

Муборизаи рӯҳонии масеҳӣ ҳаргиз набояд ба машғулияти носолиму васвосӣ бо шайтон ё қувваҳои девонӣ табдил ёбад. Маркази имони мо қуввати душман не, балки ғалабаи Исои Масеҳ аст.

Дар салиб Масеҳ бо қувваҳои гуноҳу бадӣ рӯ ба рӯ шуд. Дар Қӯлассиён 2:15 Павлус мегӯяд, ки Масеҳ сарварону ҳукуматдоронро аз қувват маҳрум карда, бар онҳо ба воситаи салиб ғалаба кард.

Ин ғалаба маънои онро надорад, ки масеҳиён дигар ҳеҷ гоҳ ба васваса, азоб ё таъқиб дучор намешаванд. Он маънои онро дорад, ки бадӣ бар касоне, ки ба Масеҳ тааллуқ доранд, ҳокимияти ниҳоӣ надорад.

Эҳёи Масеҳ ба мо итминон медиҳад, ки ҳатто марг ҳам сухани охиринро намегӯяд.

Пас, вазифаи мо устувор истодан, ҳушёр будан, ба васваса муқобилат кардан ва хизмати супурдаи Худоро бо вафодорӣ давом додан аст.

Хулоса: чӣ гуна дар набард бе силоҳи дунявӣ ғолиб шавем

Силоҳҳои муборизаи рӯҳонии масеҳӣ аз воситаҳое, ки одамон дар низоъҳои худ истифода мекунанд, ба куллӣ фарқ доранд. Ҷаҳон бисёр вақт ғалабаро бо зӯрӣ, тарсондан, найранг ва нобуд кардани рақиб меҷӯяд. Масеҳ бошад, пайравонашро даъват мекунад бадиро бо некӣ мағлуб созанд (Румиён 12:21).

Сарбози масеҳӣ бояд далер бошад, аммо бераҳм не; дар эътиқод устувор бошад, аммо бе нафрат; ростгӯ бошад, аммо бе такаббур; собитқадам бошад, аммо бе ноумедӣ.

Шояд ҳеҷ кас бузургтарин ғалабаҳои моро набинад. Онҳо метавонанд дар пинҳонгоҳи фикрҳои мо рӯй диҳанд: вақте васвасаро рад мекунем, озорро мебахшем, зери фишор вафодор мемонем ё дар миёни ранҷ ба Худо эътимодро давом медиҳем.

Ин набард воқеист, вале воситаҳое ҳам, ки Худо барои он ба мо додааст, воқеиянд.

Мо торикиро бо он мағлуб намекунем, ки худамон ба олоти торикӣ табдил ёбем. Мо онро бо роҳ рафтан дар нури Масеҳ мағлуб мекунем.

Силоҳи душман фиреб, айбдоркунӣ, васваса ва тарс аст. Силоҳи мо ҳақиқат, адолат, имон, наҷот, Навиштаҷот, дуо ва муҳаббат аст.

Ва ғалабаи ниҳоӣ на аз они қувваҳои бадӣ, балки аз они Исои Масеҳ, Худованди эҳёшудаи мост.